

Bóh mytuje hinak hač swět

**Winicar praji džělačerjej:
„Ja pak chcu poslednjemu dać
runje kaž tebi. Abo nimam ja móc,
činić ze swojim, štož ja chcu?
Hladaš ty tehodla hroznje,
dokelž sym tak dobroćiwý?“**

Matej 20,14–15

Běše to w lěće 1940. Mój džěd Jurij Malink skutkowaše tehdy jako farar w Gubinjce, po tym zo běchu jeho z Łaza wupokazali. Dnja 21. januara měješe hłowne kemše w měščanskej cyrkwi. W předowanju wukładowaše přiřunanje wo džělačerjach we winicy, kotrež bě Jezus jako přiškad za Božje zasady mytowanja powědał.

W přiřunanju dze wo scěhowace Winicar přistaji sej džělačerjow, kiž mějachu džěło w jeho winicy wukonjeć. Jednych přistaji rano, druhich při połdnu, poslednich hodzinu do swjatoka. Při wuplaćenju mzdy dóstachu wšitcy jenak wjele. Na to hóršachu so ći, kiž běchu najdlěje we winicy džěłali a wobćežnosć a horcotu cyłeho dnja znjesli. Jednemu, kiž njebě spokojom ze swojim zaplaćenjom, wotmołwi winicar mjez druhim: „Hladaš ty tehodla hroznje, dokelž sym tak dobroćiwý?“

W swojim předowanju wuzběhny farar Malink, zo njemytuje Bóh w swojim kralestwje „starych wojowarjow“ na wosebite wašnje – hač su to swjaty Hawštyn, Martin Luther abo Friedrich Bodelschwingh. Wšitcy su před Knjezom jenacy. W cyrkwi sedžeše donošowar Gestapo, kotryž sej zapisa sadu, zo nimaja „stari wojowarjo“ w Božim kralestwje narok na wosebite myto. Tole so Gestapo a statnemu řečnistwu njespodobaše, dokelž mějachu to za kritiku na Hitlerowym wukazu, zo maja „stari wojowarjo“ – běchu to člonojo NSDAP, kotřiž běchu jej do 1933 přistupili – wosebite zastaranje dóstać. Po jich mēnjenju kritizowaše znaty statny njeprěćel Malink za so jónu stronu a stat.

2. februara 1940 mojeho džěda zajachu. Sedžeše w Gubinskim jastwje, hdžež

po jeho słowach korektnje z nim wobchadźachu, doniž jeho po třoch tydženjach z přeptytowanskeje jatby njepuščichu. Wobskóržba pak so njespušći. W přiřotach na proces zapoda Malink stejšćo, w kotrymž so z tym zakitowaše, zo powoła so na wukładowanje Luthera: „Nětk pak řeči Knjez tute přiřunanje tehodla, zo chce z tym swoje kralestwo džělic wot kralestwa swěta. Wón chce nas wučić, zo maja so wěcy w jeho kralestwje wo wjele hinak hač w kralestwje tuteho swěta.“ Z tuteje zasady wotwodźowaše svoju sadu: „W Božim kralestwje nimaš potajkim žanych ‚starych wojowarjow‘, kotřiž bychu narok na wosebite zastaranje abo myto měli.“

7. nowembra 1940 wotmě so we Frankobrodže proces přećiwu Jurjej Malinkej. Běše kaž Boži džiw, zo sudnicy jeho wuwinowachu. Wobskóržba statneho řečnika so začisny. Za mojeho džěda bě so pospyt přescěhowanja derje zakónčić. Dalše zbožo za njeho běše, zo dósta krótko do procesa poskitk knjeza von der Marwitz, zo by přewzał farske městno we Wulkim Řecu,

štož nablaku přiřwa. Njedzelo po dobytym procesu běše zapokazanje w tutej wosa-dže, hdžež smědžeše hač do zažnje smjerće 1942 skutkować.

Jako zaběrach so z aktami swojeho džěda, storčich na tutu epizodu z jeho žiwjenja. Spomjatkowach sej sadu, zo njemytuje Bóh „starych wojowarjow“. Drje ma so w swěće mytować po zasadze: Štóz wjele zdokonja, ma wjetše myto dóstać. Bóh pak ma hinaše měritka: Wšitcy we winicy Knjeza dóstanu samsne myto. Za „starych wojowarjow“ w Božim kralestwje – Jezus měri so na farizejow – je to trochu ranjace, dokelž najwjetšu ćezu na so wzachu, ale jich próca so wosebje njeprípóznaje. Woni njech su džakowni za zbožo, zo smědžachu wot spočatka pódla być, zo móžachu hnydom na prawym puću kroćić, zo njeznaješe jich žiwjenje tamki abo katastrofy. Wosebiteho džaka wšak njemóža wočakować. Jezusej džěše wo ewangelij tež za tych, kiž njemějachu so tak derje kaž „stari wojowarjo“.

Jan Malink

W tutej cyrkwi w Gubinjce předowaše Jurij Malink w januaru 1940 wo džělačerjach w Božim kralestwje. 1945 so wona wupali. Džensa prócuje so spěchowanske towarstwo wo znowanatwar cyrkwie, kotraž leži na pólskim boku města.

Foto: priwatne

Sněh so rjenje saje ...

Mamy-li zbožo, krajinu nětko w februarje tołsta sněhowa woršta pokrywa a wy, lube džěci, sće hižo dołho sankowali abo sněhakowali. Snano sće tež hižo sněhoweho muža natwarili abo so kulkowali. Hdyž je sněha dosć a nadosć, móžeće sej samo mały iglu natwaric.

Tola sće sej sněh hižo raz dokładnišo wobhladali? Hdyž so sněži, saja so tysacy małych sněženkow na štomy, domy, łuki a pola. A tute sněženki wobsteja zaso z mnohich małych kristalow. Při tym su wědomstnicy wuslědžili, zo so ža-

dyn sněhowy kristal druhemu njeruna. Pohladajće raz same cyle dokładnje, hdyž so přichodny raz sněži!

Sym wam někotre sněhowe kristale narysowała. Hinak hač w přirodže so tu přeco dwaj kristalej runatej. Hdyž stajnje pismik a ličbu w prawym rynku napisaće, potom wučitaće podawk, na kotryž so zawěsće tež wy w tutym měsacu wjeseliće.

Přeju wam wjele wjesela při hódanju a za zymske prózdniny dosć sněha za sankowanje. *Janina Krygarjowa*

Wo serbskej misionarce

Wutoru, 10. februara, přednošuje Trudla Malinkowa w Ochranowje na temu „Marja Lobachojc (1798–1853) – serbska misionarka w Suriname“. Referentka předstaji žiwjenje a skutkowanje z Turnowa pochadźaceje Delnjoserbowki, kotraž bě nimale tři lětdžesatki w službje bratrowskeje wosady w Južnej Americe skutkowała. Přednošk wotměje so w čitarni Ochranowskeho archiwa, započatk je w 19.30 hodź.

Kubłanske popołdnje

Lětuše kubłanske popołdnje budže zaso w Budyšinje na Michatskej farje, a to pón-dželu, 16. februara, w 14.00 hodź. Po nutnosći a swaciny wobhladamy sej film wo zajězdze Serbskeho busa 2014 a wo lońšim serbskim cyrkwiskim dnju. Po tym podaja so informacije ze serbskeho ewangeliskeho žiwjenja. *Jan Malink*

Dźělarnička Bjesadow

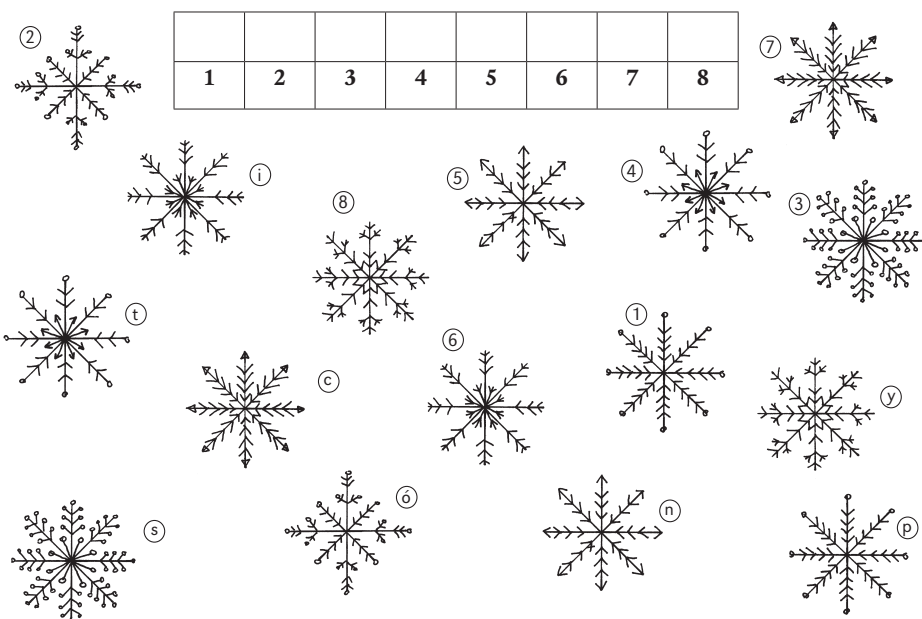
sobotu, 7. měrca, w Hodźiju w kantorace na Nawsy

14.00 hodź. powitanje a nutnosć
14.20 hodź. skupinske džěto: konwersacija a rěčne zwučowanja
15.30 hodź. swacina
16.30 hodź. w farskej bróžni: serbske klan-kodźiwadło „Mały wodny muž“

Přinjesće prosu, jelizo wobsedźiće, swój Android mobilny telefon sobu!

Wutrobnje přeprašujetej

Hodźijska bjesada a Serbske ewangeliske towarstwo

Nowa kapałka w Čelchowje městno džakowanja

Na wosebitym městnje a na wosebite wažnje móžeš so w Čelchowje, małej wsy blisko Chwaćic, za wšo to džakować, štož ći na wutrobje leži. Na zapadnej kromje wsy je mějićel firmy za blyskowody a twarske klempnarstwo Andreas Schmidt na swójskej ležownosći kapałku jako městno džakownosće natwaril.

Wosobinske přičiny běchu jeho před dobrym lětom pohnuli, so džakować a tole w formje małej kapałki zwoprawdźić. Z pomocu přećelow a znatych nasta na solidnym fundamencie kapałka z wołtar-kom, pisanimi woknami a dohromady wosom městnami. Loni w lěcu ju farar Wilfried Noack z Chwaćic poswjeći.

Po měńjenju Andreasa Schmidta je džakownosć wažna kajkosć, kotraž so džensniši dzeń bohužel dale pozhubja. Tež za po zdaću wšědne wokomiki, kotrež zdadža so samozrozumliwe być, měš so čłowjek džakować. Z kapałku je Schmidt tole za sebję zwoprawdźil. *Eberhard Schmitt*

Andreas Schmidt w swojej kapałce, kotraž je na kromje Čelchowa natwaril. Do štwórtneho adwenta běchu so tam wěriwi z fararjom Noackom k nutnosći zešli. Foto: E. Schmitt

K narodninskemu jubilejeju Trudle Malinkoweje

Štó njeby ju znał: awtorku rady čitanych knihow, wobrotniwu přednošowarku na temy k serbskim stawiznam a nic naposledk swědomitu redaktorku našeho časopisa Pomhaj Bóh – Trudlu Malinkowu. 21. februaru lěta 1955 běše so jako jenička dźowka Elzy a Arnošta Grofic narodžiła. Do Grofic swójbje slušataj hišće jeje starši bratr Měrcin a młódši bratr Jurij.

Trudla wotrosće w małej wjesce Chasow w ratarskej swójbje, kotraž běše cyle wědomje serbska a ewangelska. Tute křesćanske a narodne wědomje je ju na wšitkich dalšich pučach žiwjenja, w swójbje a w powołanju přewodžala.

Z lěta 1961 wopyta polytechnisku wyšu šulu w Radworju a wot lěta 1969 Serbsku rozšěrjenu wyšu šulu w Małym Wjelkowje. W lěće 1973 zloža maturu a wukubła so w Ludowym nakładnistwje Domowina w Budyšinje na nakładnistwowu knihikupču. Wot 1975 do 1980 studowaše na uniwersiće w Lipsku na zubne lékařstwo. Hišće za čas studija wuda so w lěće 1979 na studenta teologije Jana Malinka z Budyšina. Młoda serbska ewangelska swójbja běše so založila. 1980 narodži so jimaj syn Marko a 1981 dźowka Madlena.

W lěće 1981 přewza mandželski wosadu w Hrodzišću, najprjedy jako wikar a po ordinaciji w lěće 1983 jako farar. Tam so mandželskimaj narodžichu dźěci Lubina (1982), Jadwiga (1983) a Jurij (1989). Dźěci a powołanja mandželskeho dla spušči Trudla Malinkowa swoje džežo jako zubna lěkarka w Budyskej poliklinice. Wěnowaše so swójbje a podpěrowaše swójeho mandželskeho při jeho džeže we wosadze.

W tutych lětach započa tež jako publicistka skutkować. Přenja kniha „Zrudoba to běše a nadžija“, kotruž bě zhromadnje z mandželskim w lěće 1988 wudała, předstaji žiwjenje kapłana Mikławša Andrickeho. Přichodna publikacija „A znowa maš so rozsudzić“ wo žiwjenju spisowacelki Marje Kubašec, rodzeneje Chasowčanki, wuńdže w lěće 1990. Sćehowaše cyły rjad dalšich publikacijow. Loni wozjewi němsko-jendželski zběrník wo Janje Kilianu a za tež loni wušły Serbski kulturny leksikon je pjeć přinoškow napisała. W dotal poslednjeje knize, kotruž k hodam 2014 předpožiči, zblíži němskim čitarjam žiwjenje Marje Kubašec.

Z jeje tworićelskeho džežla wuroste tež ideja wědomostneho projekta, w kotrymž chcye so wosebitemu wotrězkej w stawiznach ewangelskich Serbow wěnować. Serbski institut w Budyšinje a Sakske ministerstwo za wědomosć a kulturu w Drježdžanach jeje předewzaće podpěrowaštej. Tak džežala wot 1992 do 1995 w Serbskim instituce w Budyšinje a předpožiči w lěće

Trudla Malinkowa

Foto: J. Maćij

1995 knihu „K brjoham nadžije“. Publikacija, kotraž zaběra so ze serbskimi wupućowarjami w 19. lětstotku do zamórskich krajow, namaka w tu- a wukraju njewšednje wulki wothłós. Mjeztym předleži wona nimo w serbskej tež w němskej a jendželskej rěči. Wosoba do Texasa wupućowaneho fararja Jana Kiliana jubilaru dale přewodžeše. Tak wuda 1999 zběrku z jeho basnjemi a iniciěrowaše składnostnje jeho 200. narodninow w lěće 2011 w Budyšinje mjezynarodnu konferencu, postajenje pomnika w Kotecach a wudaće CDje z kěrlušemi Jana Kiliana.

W lěće 1994 přesydlu so swójbja z Hrodzišća do Budyšina, hdžež skutkowaše mandželski najprjedy jako farar Pětrškeje a wot lěta 2003 jako farar Michałskeje wosady. Trudla Malinkowa džežala něšto lět jako swobodna publicistka. Tehdy napisa mjez druhim koncepciju za wuhotowanje Domu Měrcina Nowaka-Nječornškeho, po kotrejž je dom džensa hišće zarjadowany.

W tutych lětach wotkry sej jubilaru dale polo skutowanja. Zloža swój zajim na zawostate slědy serbskosće w našich wsach a městach. Z teho nastaj mysł systematiskeje dokumentacije serbskich pomnikow. Spočatnje jako projekt Maćicy Serbskeje planowany, přendže wón w lěće 2000 do zamołwitosće Serbskeho instituta. Z tuteho časa je tam přistajena a džežala na „Wulkim inwentarje serbskich kulturnych pomnikow“, do kotrehož je dotal

něšto stow serbskich pomnikow Hornjeje a srjedźneje Łužicy zapisała a w tóžto přednoškach a nastawkach wo nich rozprawjała. Wobšěrna dokumentacija „Stare pohrjebnišćo w Rownom“ z lěta 2011 je tehornja plód jeje slědženja za pomnikami. W zwisku ze swójim džežom poda nastorki k ponowjenju starych a postajenju nowych pomnikow. Něhdže 20 tajkich projektow je zwoprawdžiła, zdžežla zhromadnje ze Serbskim ewangelskim towarstwom, z Maćicu Serbskej abo tež z wosadami a priwatnikami. Tuchwilu wobnowja so na jeje iniciatiwu narowny pomnik na Smolerjowym rowje na Hrodzišku w Budyšinje. Ze swójim poradžowanjom je k temu dopomhała, zo maja nowe zwony w Malešecach a w Poršicach tež serbski napis.

Trudla Malinkowa je člonka Maćicy Serbskeje a přisłušeše mnohe lěta jeje předsydstwu. Džensa nawjeduje w Maćicy pomnikowy wuběrk, kotryž prócowanja wo serbske pomniki koordinuje. Jako předsydka stawizniskeje sekcije organizuje Maćične akademije w Budyšinje. Serbske ewangelske towarstwo běše w lěće 1994 sobu založila. Tež w tutym wobłuku je nam wjele přednoškow – tež na Serbskich ewangelskich cyrkwinskih dnjach – džežala.

W januarje 2000 přewza wona redakciju časopisa Pomhaj Bóh. Z wulkim angažementom prócuje so, zo mamy časopis ze zajimawymi nastawkami ze stawiznow a z aktualneho wosadneho žiwjenja ewangelskich Serbow. Za naš lubowany časopis je to wulke zbožo, zo mamy ju jako redaktorku. Jeje wutrajne a wustojne prócowanje wo ewangelske Serbstwo mamy sej wysoko česćić a smy jej za to jara džakowni.

Wulka zrudoba potrjechi Malinkec swójbju, jako w lěće 2010 młódši syn Jurij po dlěšej čežkej chorosći w starobje 21 lět wumrě. Kajki surowy to dóńt za syna kaž mać!

Serbska ewangelska swójbja – haj, to je swójbja Trudle Malinkoweje. Husto čitamy w serbskich publikacijach tež nastawki Malinkec džežiči, slyšimy wo jich přednoškach w Serbach a po cyłej Němskej. Starši syn je z profesorom w USA. Najmłódšu dźowku zapokazachu njedawno jako fararku Slepjanskeje wosady, wona je přenja serbska fararka scyła. Na wšem so Trudla Malinkowa jara wjeseli a wosebje tež na tym, zo móže ze wšitkimi šěsć wnuczkami serbsce rěčeć.

Zhromadnje ze swójim mandželskim, z džežičimi, wnuczkami a dalšimi swójbnyimi woswjeći nětko swoje 60. narodninu. Přejemy jej Bože žohnowanje za dalše lěta žiwjenja a nadžijamy so, zo w našim časopisu Pomhaj Bóh hišće wjele hódnych nastawkow z jeje pjera čitamy.

Měrcin Wirth

Marja Wylemina Langec – mloda serbska dobroćelka

W starobje 19 lět zemrě 1889 Marja Wylemina Langec w Hnašecach. Jeje krótke žiwjenje bě tragiske. Wona bě poslednja swojeje swójbny, wšitcy jeje swójbni do njeje zemrěchu. A jako njewuhojomna chorosc tež jeje žiwjenju zahe wu-

hasnyć da, wotkaza wona nahladne pjenježne dary dobroćelskim, cyrkwinskim a serbskim zaměram.

Štó bě tuta mloda holca, kotraž je džensa w Serbach dospołnje zabyta?

Žiwjenje

Žiwjenje Marje Wyleminy Langec njeje ni hdže wopisane. Wšo, štož wo njej a jeje swójbnych zhonić móžemy, su někotre daty z cyrkwinskih knihow. Tute namakamy na farje w Husce, wšako su Hnašecy do Hušćanskeje wosady zafarowane.

Staršej Marje Wyleminy Langec pochadžeštaj z dosć zamóžitych wobstejnoscow. Nan Wylem Herman Langa bě syn korčmarja a bura w Hnašecach, wón bě po smjerći swojeho nana korčmu z přislušnym ratarstwom zdžedził. Tež mać Hana Ernestina rodź. Rječkec pochadžeše z Hnašec a bě džowka wulkozahrodnika, potajkim tež dosć nahladneho ratarja. 5. meje 1868 so wonaj w Hušćanskej cyrkwi zmandželištaj.

Dobre lěto pozdžišo, 25. julija 1869, narodži so Langec mandželskimaj přenje džěčo. Holčka bu 1. awgusta w Hušćanskej cyrkwi na mjeno Marja Wylemina wukřćena. Jeje dvě kmótrje a dwaj kmótaj pochadžachu z dosć nahladnych swójbow: dwaj ze swójbow nohajcowych fabrikantow w Budyšinje, dwaj z burskich swójbow w Bójswekach a Hnašecach.

W přichodnych pjeć lětach dožiwi Langec swójbna wjesele nad narodom dalšich džěci a wjele horja nad choroscemi a smjerću swójbnych. Po Mari Wyleminje narodžiču so tři dalje džěci: 1870 Hana Awgusta Amalija, 1872 Hana Helena Ernestina a 1874 Korla Gustaw. Přenja holca zemrě dwajapollětna, druha hižo po třoch měsacach. Dvě njezdželi po porodže hólčka zemrě mać w starobje 30 lět na chorosc pľucow a štyri dny po njej zemrě tež nowonarodženy hólčk. Tak bě swójbna w běhu krótkich lět nimale wuhasnyła, wot šesćoch běštaj zwostałoj jenož nan a džowka Marja Wylemina.

Wulkej zrudobje so po wšem zdaću hišće hospodarske čeze přidružiču. 1874 njebě nan hižo wobsedžer korčmy w Hnašecach – čehodla, to njewěmy. Hač bě tež wón chorowaty? Abo njebě wustojnje dosć hospodariš? Abo běchu jeho zrudne swójbne wobstejnoscje do hospodarskeje nuzy zwjedli? Z někajkeje přičiny znajmjeńša je dyrbył swoju nahladnu korčmu „Herbska grychta“ (Erbgericht) wokoło lěta 1873 předać. Wón wosta, znajmjeńša nachwilnje, jako jednory wobydler w Hnašecach. Snadž je ze swojej pjećlětnje džowčičku pola swójbny njeboh mandželskeje přebytk a džěto namaka? Jeho dalši wosud je njeznaty. Wěmy jenož, zo je tež wón poměrnje zahe zemrěł, zawostajejo nětk cyle wosyroćenu Marju Wyleminu.

Džak.

Knježna **Marja Wylemina Langec**, njebo **Wylema Hermana Langi**, hošćenarja w Hnašecach, jenicžta džowka, kotraž je 9. měrca 1889 w Hnašecach wumrjela, je w swojej poslednjeje woli ew.-luth. diakonistemu wustawej w Draždžanach 3000 mk. wotkazała. Tole pschibowrocenje sjawnje k wjedženju dawajo semrjetej dobroćelzzy našeho domu swoj najwutrobnišči džak do wěčnosće pschibowamy.

Pschibowda diakonisteho wustawa.
Hrabja **Vitzthum**.

Džakny nawěšk diakonisteho wustawa w Draždžanach za bohate wotkazanje Marje Wyleminy Langec, wozjewjeny w Serbskich Nowinach 12. julija 1890

Repro: SKA

Holca chodžeše w Hnašecach do šule. Palmarum 1884 bu w Hušćanskej cyrkwi wot fararja Jäkela konfirměrowana. 57 paćerskich džěci mějachu w tutym lěće w Husce – 45 němskich a 12 serbskich. Marja Wylemina džěše k serbskej konfirmaciji.

Kaž před lětami hižo mać tak tež Marja Wylemina na pľuca schori. Drje so lékař dr. Strobach wo nju prócowaše, ale wuhojenja njebě. 9. měrca 1889 zemrě Marja Wylemina Langec w Hnašecach w starobje 19 lět, 7 měsacow a 14 dnjow na tuberkulozu. Z wulkim přewodženjom bu 13. měrca wot Hušćanskeho fararja Handrija Měta na pohrjebnišću w Hnašecach chowana.

Wotkazanje

Jako poslednja swojeje swójbny bě Marja Wylemina dosć wulke pjenježne zawostajenstwo namrěta. Do swojeje smjerće nastaji testament, w kotrymž postaji nahladne dary za dobroćelske, serbske a cyrkwinske zaměry. Cyłkownje wotkaza 8 100 hriwnow, z teho: 3 000 hriwnow za Towarstwo pomocy za studowacych Serbow, 3 000 hriwnow za diakonistowy wustaw w Draždžanach, 1 500 hriwnow za wołtarnu pychu cyrkwyje w Husce, 450 hriwnow za šulu w Hnašecach, 150 hriwnow za gmejnu Hnašecy.

Namrěwstwo rjadowaše w svojim času daloko znaty serbski kubler Jan Smoła w Lešawje. Wón so wo to postara, zo so naležnosće bórže zryadowachu a so postajene pjenjezy w lěće 1890 adresatam wupłaćichu. Hač bě Jan Smoła na smjerć choru holcu tež při nastajenju testamenta poradžował? Abo je snadž wosadny farar Handrij Měto w Husce jej namjetował, komu móhla što a kelko wotkazać?

Najbohatšo wobdarjenej so dobroćelce zjawnje w nowinach džakowaštej. Diakonistowy wustaw w Draždžanach wozjewi w Serbskich Nowinach džakny nawěšk, podpisany wot předsydy wustawa, hrabje

Vitzthuma (SN 12.7.1890). Tež ze serbskeje strony so darcelce wospjet džak wupraji. Tak pisaše Misionski Posoł: „Z tutym wotkazanjom je njeboćička woprawdže wulce wažny dobry skutk sčiniła. Bóh za pľać jej z hnadnym mytom tu lubosc, z kotrejž je so za duchowne zastaranje swojeho serbskeho naroda tak smilnje starała!“ (MP 6/1889) „Jeje čestne mjeno z jasnymi pismikami ‚dobroćelki‘ do stawiznow towarstwa zapisane wostanje.“ (MP 8/1889) Zdobom so prošeše, zo bychu tola druzy jeje přiklad sčehowali: „Tež by wulce witanne było, hdy bychu ze zemskimi kubľami derje wuhotowani Serbjo, bóle hišće hač je so to dotal stało, sebi horjekach spomnjenu knježnu Langec za přiklad brali a w swojej poslednjeje woli na dobru wěc Towarstwa pomocy njezapomnili.“ (MP 7/1890) „Njech je tónle wótčinski skutk druhim zamóžitym Serbam z dobrym přikladom, kiž je hódny, zo bychu po nim horliwje slědowali.“ (SN 13.4.1889)

Wopomnjeće

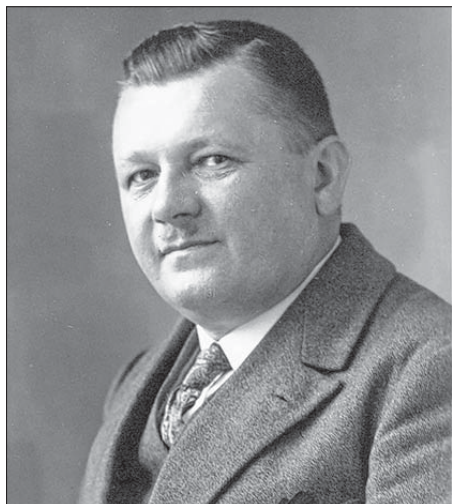
W Hnašecach maš džensa hišće wjacore swójbny z mjenom Lange – móžno, zo su mjez nimi zdaleni přiwuzni serbskeje dobroćelki. Na pohrjebnišću w Hnašecach jeje a jeje swójbnych row hižo njenamakamy. Pjenjezy, kiž je wotkazała, je něšto wjac hač tři lětdžesatki po jeje smjerći inflacija rubiła. W Serbach, w Hušćanskej wosadže a w Hnašecach jeje mjeno hižo nihtó njeznaje.

Hdyž bě zemrěta, bě so na zhromadźiznje Towarstwa pomocy za studowacych Serbow přilubiło: „Jeje wopomnjeće pak, kaž je jeje mjeno z jasnymi pismikami do stawiznow towarstwa zapisane, wostanje zaščěpjene do wutrobow wšitkich džakownych Serbow.“ (SN 15.6.1889) Z tutymi rjadkami njech so nam mjeno Marje Wyleminy Langec a jeje dobroćelski skutk znowa do pomjatka zwolaťej. *Trudla Malinkowa*

Rakečanska Gólčec farska swójba

W Rakecach skutkowaštaj za sobu fararjej z mjenom Gólč (němsce: Goltzsch). Prěni, Julius Herman Gólč (1831–1906), bě tam duchowny wot 1862 do 1902. Jeho syn, Jan Herman Gólč (1864–1916), běše najprjedy farar w Budyšinku a wot 1902 naslědnik swojeho nana w Rakecach. Jeho mandželska Amalija Awgusta rodź. Křižanec pochadžeše z Rašowa. Jan

Gólč běše wot 1895 do 1916 redaktor časopisa Pomhaj Bóh. Wón a jeho nan staj swojich zaslužbow wo serbstwo dla w Nowym biografiskim słowniku z lěta 1984 zapisanaj. Přinoškaj w słowniku zložujetej so na nekrologaj w Časopisu Maćicy Serbskeje. W swójbje fararja Jana Hermana Gólča wotrosće pjeć synow. Mje zajimowaše, kajki běše jich žiwjenski puć.

Johannes Gólč (1892–1942)

Najstarši syn běše **Johannes Gólč**. Wón narodži so 17. nowembra 1892 w Budyšinku a zastupi pozdžišo do němskeho wójska. Jako „oberzahlmeister“ skutkowaše w zarjadnistwje wójska. Za čas Druheje swětoweje wójny bu na wuchodnej fronće zranjeny a zemřě 3. septembra 1942 w Drježdžanach na scěhi swojich zranjenjow. Wón bě woženjeny z Marju rodź. Renčec z Heidenauwa pola Pirny. Jeju džowka Isolde Hempelowa bydli w Budyšinje.

Fritz Gólč (1894– po 1963)

Druhi syn, **Fritz Gólč**, narodži so w léce 1894 w Budyšinku a sta so z mehanikarjom pola firmy Seidel & Naumann. Znaty Drježdžanski zawod produkowaše pisanske mašiny a šijawy. Wón bydleše w Drježdžanach-Leubenje a běše woženjeny, mandželstwo pak wosta bjez dźěci. Fritz Gólč zemřě po léce 1963.

Třeći syn, **Rudolf Gólč**, narodži so 1. oktobra 1897 w Budyšinku. Jako 19lětny zastupi spočatk lěta 1916, potajkim za čas Prěnjeje swětoweje wójny, do němskeho wójska a wosta z wojakom hač do kónca Druheje swětoweje wójny. W januaru 1945 powyšichu jeho na generalneho majora. Po wójnje bu zajaty, zahajichu přećiw njemu přepytowanje wójskich zlóstnistwow dla. 26. nowembra 1948 bu bjez sudniskeho jednanja z jastwa pušćeny. Wón zemřě 18. měrca 1974 w měsće Bad Heilbrunn. Wón běše woženjeny z Johannu rodź. Jüttner z Lubija. Džowka Christa w młodych lětach zemřě a syn Wolfgang bydli w Mnichowje. Jeničce w tutej swójbje zdžerži so do džzensnišeho swójbnego mjeno Gólč.

Kurt Gólč (1901–1960) ze swojey swójbu

Štwórty syn, **Kurt Gólč**, narodži so 19. julija 1901 w Budyšinku. Wón sta so z hłownym knihiwjednikom w firmje Hünlich, palencarni we Wjelečinje. Wón běše woženjeny z Margaretu rodź. Lorenc z Wjelečina. Mandželskimaj narodžichu so tři dźěci: Christian (1934–1989, wučer w Hamburgu), Arnošt (1935–1993) a Karin. Syn Arnošt wopyta Serbsku wyšu šulu w Budyšinje a studowaše teologiju. Džowka Karin, wudata Glauchowa, bydli we Wjelečinje.

Kurt Gólč džělaše wěsty čas we wotnožce palencarnje w Drježdžanach. Tam dožiwi swójba džen 13. februara 1945. Wo tym rozprawja džowka Karin: Jako so bombardement započa, schowachu so wobydlerjo domu na Gerokowej w pincy. Najprjedy spytachu hišće w přestawkach mjez nadběhami lětařow woheń w hornich poschodach hašeć, ale dalše bomby dom dospołnje zničichu. Ludžo běchu w pincy

zasypani. Gólčec nan přelama murje w pincy, tak zo so přez pincy susodnych domow won dóstachu. Džowka so džiwa, kak je jeje nan tute njezwučene ručne džěło zdokonjał. Zawaleni do přikrywow, kotraž běchu sej z wodu namačeli, běžachu k łobju, přez most Módry džiw a dale z někajkim transportom do chorownje w Neustadće pola Sebnicy. Tam dóstachu lékařsku pomoc. Proch Drježdžanskich dróhow běše jim woči zalěpił. Jenož nan a syn Arnošt, kotraž měještaj nawoči, móžeštaj hišće někak widžeć a swójbnych wodžeštaj. Wot Neustadta jědžechu dale do Wjelečina, hdžež dožiwichu kónc wójny. Přez Boži džiw běše cyła swójba bombardement Drježdžan přežiwiła. Kurt Gólč zemřě 25. decembra 1960 we Wjelečinje.

Horst Gólč (1904–1966)

Fota: priwatne

Posledni syn, **Horst Gólč**, narodži so 8. apryla 1904 w Rakecach. Do 1945 džělaše w zawođe za lětařa w Lipsku, po wójnje w briketowni w Hórnikach. Wón běše woženjeny z Ilsu rodź. Bürgerec z Rakec. Jeju jenička džowka Johanna Heppnerowa bydli w Rakecach, w domje na Nowowješčanskej, w kotrymž bydleše jeje mać, zwudowjena mandželska fararja Jana Gólča. Horst Gólč zemřě 9. januara 1966 w Rakecach.

Julius a Jan Gólč běštaj serbskimaj wosadomaj služitoj jako serbskej duchownaj. Kak daloko pjeć synow Jana Gólča serbsku řeč wobknježeše, njejsym móht zwěsćić. W dalšej generaciji pak běše wnučk Arnošt Gólč, rodženy 1935 we Wjelečinje a zemřety 1993 w Berlinje, jenički, kotryž serbsce nawukny a so jako Serb wuznawaše. Z jeho smjerću serbska řeč w Gólčec swójbje womjelkny. **Měrcin Wirth**

Z předsydstwa SET

Dnja 15. januara je so předsydstwo Serbskeho ewangelskeho towarstwa w Serbskim domje w Budyšinje zešlo. Hłowny tema wuradźowanja běše džěłarnička za serbske Bjesady, kotraž budže 7. měrca w Hodźiju. Dale so wobmysli lětuši cyrkwinski dzeń w Bukecach. Za njón organizuje so projektny chór. Pod nawodom Michała Jancy měł chór kemše a swójbnj swjedzeń we Wuježku přewodźec. Wšitcy spěwarjo z našich ewangelskich wosadow, kotřiž bychu rady sobu spěwac chcyli, su lubje k temu přeprašeni. Terminy zwučowanjow so hišće wozjewja. **M. Wirth**

Čitanje w Křišowje

W „Literarnej kofejowni“ w Křišowje wuchodnje Wósporka předstaji Trudla Malinkowa sobotu popołdnu, 17. januara, swoju němskorěčnu biografiju wo Mari Kubasec, kotraž bě loni krótko do hód w Ludowym nakładnistwje Domowina wušta. Na 40 wopytowarjow sčěhowaše ze zajimom žiwjenjeběh přenjeje serbskeje wučerki a znateje Chasowskeje spisowacelki, kotrež 125. narodniny lětsa w měrcu wopominamy. Po čitanju sej wjacori knihu kupichu a sej ju wot awtorke signować dachu.

Zarjadowanje wotmě so w putniskej hospodze w Křišowje, kotraž je so před něšto lětami w starej cyrkwinskej šuli napřečo wjesnej cyrkwi wutwarila. Historiski dom njeskići jenož mnoho putnikam po Jakobowym puću přijomnu hospodu, ale w njej ma tež „Huno“ (Die Tenne), křesćanske kulturne towarstwo w Křišowje, swoje sydło. Pod nawodom hibičiweje předsydky Kathariny Tobiasoweje, twarskeje předezwacelki w Křišowje, pěstuje „Huno“ čite kulturne žiwjenje. Wopytowarjo zarjadowanjow přińdu z blišeje a dalšeje wokoliny a slyšachu tu mjez druhim tež hižo přednošk wo fararju Janje Kilianu.

W Křišowje je so hač do spočatka 20. lětstotka hišće serbsce předowało. Za čas nacionalsocializma přeměnichu němske wjesne mjeno Krischa na Buchholz a při tym je do džensnišeho wostało. **T.M.**

Tafla we Wukrančicach

Nad zachodom do cyrkwy we Wukrančicach je připrawjena dwurěčna tafla. Wona je zamurjowana do cyrkwineje wěže, kotruž je tehdyši wosadny farar Matej Urban reformaciski dzeń lěta 1877 poswjećil.

Ekumeniski nyšpor a hodownička

Na druhej njedźeli po hodžoch, dnja 4. januara, witašaj tachantski farar Wito Sćapan a superintendent Jan Malink serbskich wěriwych na ekumeniski nyšpor w Budysekej cyrkwi Našeje lubeje knjenje. Zhromadnje zanjesechu katolscy a ewangelscy wěriwi kěrluš z Wosadnika a Spěwarskich, kaž na př. „Budź, Jezu Chryšće, chwaleny“. Zhromadnje so modlachu a přednjesechu próstwy. Farar Sćapan bě symboliski nachribjetnik sobu přinješ, z kotrehož wučahny w běhu swogeho předowanja wěcy, kotrež čłowjek na žiwjenskim pućowanju trjeba.

Nyšporej přizamkny so hodownička katolskeje Budyskeje wosady na žurli swjateho Bena na Tzschirnerowej. Přeprašenju sčěhowachu tež ewangelscy Serbj z Bu-

dyšina, ze Sćijec, Wuježka a Kubšic. Blida na žurli běchu z wosuškoma a poprjančkami rjenje prikryte. Džěci, młodostni a někotři starši katolskeje wosady poskičichu něhdze 120 přitomnym wotměnjawy program. Jadwiga Bujnowska připowědži program, kotryž wobsahowaše spěwy, instrumentalne kruchi za trompetu, kontrabas a klawěr kaž tež scenisku hru „Pytanje hospody“. Hłowny nawod programa měješe wučerka na wuměnk Ludmila Bizoldowa. Při stejnišću Smolerjec kniharnje wuži někotryžkuli składnosć, sej nowe knihi wobhladać a kupić.

Njedźelne popołdne so při spodobnym programje, zhromadnym spěwanju, dobrej swaciny a serbskeje bjesadze skokuminy. **Měrana Cušcyňa**

Serbske wosadne žiwjenje w Rakecach

Zdrascene jako lutki wuhotowachu džěci po kemšach loni štwórteho adwenta w Rakečanskej farskej bróžni serbsko-němski program.

Foće: G. Holder, A. Kirschke

Njedźelu, 21. decembra 2014, zeńdžechu so Serbj Rakečanskeje wosady k swojim tradicionelnym serbskim kemšam na štwórtym adwencie w farskej bróžni. Bě zwjeselace, zo so mnozy křescenjo z Rakec a druhich wjeskow na kemšach wobdžělchu. Skoro bě farska bróžnja za wšěch přemata. Po kemšach wužichu přitomni składnosć k bjesadze při šalce kofeja a skibce wosuška. Při tym zanjesechu džěci z Komorowa a Trupina, zdrascene jako lutki, pod nawodom Andreje Langneroweje serbske a němske spěwy a pokazachu serbske ludowe reje.

Za serbskich wosadnych a wosebje za Rakečansku bjesadu běše tute adwentne njedźelske dopołdne rjane zakónčenje cyłkownje zwjeselaceho a spokojaceho lěta 2014 z někotrymi wjerškami serbske-

ho cyrkwinskeho žiwjenja. K tutym slyšeja druha džěłarnička ewangelskich Bjesadow w februaru, zhromadne debjenje jutrownych jejkow na dwurěčnych džěčacych kemšach w měrcu a dwurěčne swjedzenske kemše na Rakečanskej kermuši w nowembru.

Rjana překwapjenka běchu tež kemše na žnjowodžaknym swjedženju. Na tutych kemšach běchu džěci Rakečanskeje pěstowarnje hosćo ewangelskeje wosady. Z někotrymi přinoškami, tež w serbskej rěči, wobohačichu džěci Božu službu. Tež na cytle „normalnych“ kemšach w Rakecach so 2014 hdys a hdys serbske kěrluš spěwachu. Rjenje by było, hdy by so tute wuwice w přichodnych lětach skrućilo.

Günter Holder

Cyrkej we Łupoji loni wotwonka wobnowjena

W sewjernje katolskeho Radworja ležacej małej wjesce Łupoji natwari so w lětomaj 1878/79 cyrkej. Twar w tehdom nimale ryzu serbskej a w ewangelskej diasporje ležacej wjesce podpěrowaše mjez druhim Gustawa Adolffowy skutk w Lipsku. Wyšnosť běše so tehdom za Łupoj rozsudžiła, wšako běše tu hižo ewangelska šula zaměstnjena a wučer móžeše tuž hnydom jako kantor skutkować. Hač do wosomdžesatych lět zašleho lětstotka skutkowachu serbscy duchowni we wosadze, tola serbskosć so kaž druhdže přeco bóle pominy. Posledni serbski a zdobom posledni wosadny farar tu bě Měrćin Fulant, kotryž 1985 zemrě.

Tuchwilu wobsteji sotrowski poměr ze susodnymaj wosadomaj Minakał a Klukš. Wšitke tři wosady zastaruja so wot fararja Hirscha-Minakałskeho. Němske kemše swjeća so we Łupoji někak dwójce měsacnje, nimo teho wotměwaja so tu hdys a hdys koncerty. Serbske kemše so hižo njeswjeća.

Přihoty na twar

Hižo wot lěta 2011 prócowaše so Łupjanska wosada wo spěchowanske srědki Ewropskeje unije za integrowane spěchowanje na kraju w Sakskej, zo by móhła Boží dom wotwonka ponowić dać. Přenjtne běše ze stron krajneje cyrkwje předwidžane, z móžnymi spěchowanskimi srědkami fasadu ze zornowca a pěškowca přehladać a zwurjedzić dać. Tola po přepytowanjach planowankeho běrowa z Budyšina so wukopa, zo měješe drjewjany třěšny stoł wjetše škody. Insekty a hriby kaž tež prowizorske reparatury, kiž běchu so dla škodow z Druheje swětoweje wójny přewjedli, běchu swoje slědy zawostajili. Nimo teho buchu hižo při twarje cyrkwje w lěće 1878 někotre hłowne hrjady přestabe dimensjonowane, tak zo třěcha sylnje přewisowaše. Tuž hrožeše při njewjedrach a sylnych wětrach strach, zo so třěcha zwjeze.

Sobudželačerjo Miklec třěchikryjerstwa z Radworja a Beyerec twarskeje firmy z Łomska při dźělach na sewjernym wotkapje

Kónc junija lońšeho lěta zahajichu so twarske dźěla na Łupjanskej cyrkwje ze zaroštowanjom twarjenja a wotkryćom stareje třěchi. Wosadni při tym pomhachu. Foto: T. Bejmakowa

Po přenjtym wotpokazanju w lěće 2012 dósta wosada w měrcu 2014 připrajenje za spěchowanje twarskich naprawow, dokelž běše krajny zarjad zbytnje njepřetřebane srědki w spěchowanskej době zwěsćił. Wjeselo w małej, někak 200 čłowow ličacej a jara angažowanej wosadze běše tuž wulke, wšako su swójske srědki chětro wobmjelowane.

Wobnowjenske dźěla

Kónc junija lońšeho lěta zahajichu so twarske dźěla ze zaroštowanjom cyrkwje a wotkryćom třěchi. Paralelnje k čěsliskim a třěchikryjerskim dźělom přehlada twarska firma z Łomska fugi fasady a zwurjedža wójnske škody na sewjernym wotkapje.

Po zaroštowanju so zwěsći, zo běše wołojowe wobrubjenje woknoweje škleńcy jara dodržane a zo njehodžeše so, kaž bě to spočatnje předwidžane, w zatwarje-

nym stawje reparować. Dokelž běchu poskitki twarskich firmow přihódniše hač spočatnje trochowane, móžeše w nazymje firma z Lubija přidatnje škleńcu wšitkich wosom wulkich woknow wutwaric a w dźěłarni dokładnje přehladać a wurjedzić.

K lońšemu reformaciskemu swjedženju běchu hłowne dźěla zakóncene a rošty wottwarjene. W decembru wuwjedžechu so poslednje dźěla na wobrubjenjach wěžnych woknow z pěškowca, kotraž běchu zerzawca dla sylnje škodowane.

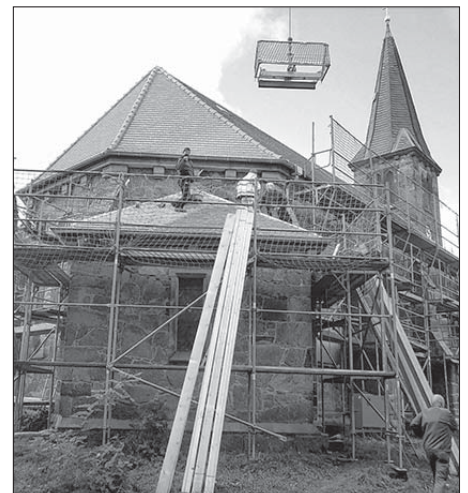
Cyłkownje přetwari so něhdže 170 000 eurow. Wšitke trěbne twarske dźěla, kotraž buchu tež wot pomnikoškitu přewodžene, wuwjedžechu so spuščomnje a w jara dobrej kwalice wot firmow blišeje wokoliny kaž tež wot sobu pomhacnych wosadnych.

Wosada nadžija so nětko, zo móže za něšto lět swoju cyrkej tež wotnutřka ponowić dać.

Tereza Bejmakowa

Leunertec čěsliska firma z Kumwałda při zwurjedženskich dźělach na třěšnym stole Božeho domu

Po zakóncenju dźělow na cyrkwinkej třěše ponowi so tež hišće třěcha sakristije na wuchodnym boku cyrkwje.

Powěsće

Huska. Dnja 6. decembra 2014 zemře po čežkej chorosći farar n. w. Werner Groß. Wot lěta 1999 bydleşe wón jako wuměnkar hromadže ze swojej mandželskej w Budyskim cyrkwiskim wobwodže w Dobruši-Husce. Mnohe lěta wupomha hišće jako zastupjer we wokolnych wosadach. Dnja 12. decembra bu na kěrchowje w Husce chowany.

Klukš. Dnja 2. januara je bywši Klukšanski farar Wolfgang Leßmann zemřel. Wón bě naslědnik fararja Pawoła Wirtha w Klukšanskej wosadže a skutkowaše tu wot 1978 hač do swojeho wotchada na wuměnk w lěće 1997. Poslednje wosom lět bě zdobom tež zastupjer Budyskeho superintendenta. Naposledk bydleşe farar Leßmann hromadže ze swojej mandželskej w Bad Aiblingu blisko Rosenheima w Bayerskej.

Budyšin. Fararjo Budyskeje eforije mějachu 13. januara dalekublanje z prof. Marcom Frenschkowskim z Lipšćanskeje uniwersity, na kotrymž zaběrachu so z nowymi spóznaćemi wo historiskim Jezusu a wo wosobje japoštoła Pawoła. Frenschkowski, narodženy 1960 w Hamburgu, je wot lěta 2011 profesor w Lipsku a wot 2012 člon sakskeje krajneje synody. Po jeho słowach je přez swoju serbsku prawowku z Łužicu zwjazany. Serbski superintendent přepoda prof. Frenschkowskemu na jeho přeće serbsku bibliju a wšelaki informaciski material wo Serbach.

Budyšin. Štwórtk, 15. januara, wopytachu sobudželačerjo Doma biskopa Bena w Smochćicach Budysku Michalsku cyrkej. Na swojej lětnej wuprawje wopytachu Boží dom, w kotrymž jim sup. Malink stawizny cyrkwe a džzensniše połoženje ewangelskich Serbow předstaji.

Chróscicy. Wo fararju Janu Kilianu, jeho zaslužbach jako serbski duchowny a kěrlušer a wo jeho wupućowanju do Texasa přednosaše Trudla Malinkowa wutoru, 20. januara, před něhdže 40 sobustawami Bratstwa swj. Bosćana na farje w Chróscicach.

Poršicy. Po poradženym leću třoch nowych zwonow za Poršisku cyrkej loni w Lauchhammerje je cyrkwiske předstejićerstwo jich poswjećenje na 10. meju postajiło. Na swjedženskich kemšach na njedželi Rogate budžetaj farar Ehrler z Hrodzišća a sup. Malink z Budyšina zwony do cyrkwiskeje služby stajić. Wšitke zwony maja nimo němskeho tež serbski napis. Z nowymi mjedžanymi zwonami narunaja so tři železne zwony z lěta 1949, štwórty, mjedžany zwón z lěta 1919, so wobchowa. Tak změje Poršiska cyrkej tež w přichodže štyri zwony kaž dotal.

Kamjenc. Kamjenčenjo wopominaja lěta 450. rónicu založenja Serbskeje cyrkwe w swojim měsće. Po reformaciji bu w lěće 1565 cyrkej franciskanskeho klóštra městu Kamjencej přepodata za maćernorěčne zastaranje ewangelskich Serbow města a zafarowanych wsow. Hišće před sto lětami je so w njej serbsce předowało, džzensa wužiwa so cyrkej zdobom jako sakralny muzej. Składnostnje jubileja je předwidžany swjedženski přednošk Serbskeho superintendenta na temu „450 lět Serbska cyrkej – ewangelscy Serbja w Kamjencu“, kotryž budže 18. septembra w Serbskej cyrkwi.

Dary

W decembru je so darilo za Serbske ewangeliske towarstwo 100 eurow a za Pomhaj Bóh 100 eurow, 62 eurow, 25 eurow, 22 eurow, 20 eurow a 12 eurow. Bóh žohnuj dary a darićelow.

Spominamy

Před 160 lětami, 14. februara 1855, narodži so **Handrij Króna** jako syn žiwnosćerja w Bukecach. Wón wopyta šulu w ródnej wsy a přewza pozdžišo staršiki statok. Z wustojnym hospodarjenjom a solidnymi ratarskimi znajomosćemi poradži so jemu swójbnje wobsydstwo množić. Jako hospodarsce samostatny bur skutkowaše sobu w komunalnym, cyrkwiskim a narodnym žiwjenju swojeje ródneje wsy. 1876 słušeše k založerjam Bukečanskeho serbskeho towarstwa, w kotrymž přislušeše 25 lět předsydstwu, bě 36 lět předsyda a po tym čestny předsyda. Pod jeho nawodnistwom słušeše towarstwo k najhibićejšim w ewangelskich Serbach. We wólbnych bojach wustupowaše Handrij Króna hromadže ze sejmskim zapóstancom Awgustom Zobu z Čornjowa jako wustojny řečnik. Z Arnoštom Bartom angažowaše so wokolo 1910 w šulskej kampani wjesneho wólbneho towarstwa. Wón bě člon Maćicy Serbskeje a dołholětny sobustaw cyrkwiskeho předstejićerstwa Bukečanskeje wosady. Na komunalnym polu zdoby sej zaslůžby z tym, zo založi w Bukecach lutowarnju a wupožcowarnju a jeje dohladowarstwo 34 lět nawjedowaše. Daloko přez mjezy swojeje wsy a wosady bě znaty jako sprawna wosobina a škitar serbstwa we wuchodnym Budyskim kraju.

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangeliske towarstwo z.t., Privatny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamołwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591 600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)
Čiść: Lessingowa čišćernja, Kamjenc

Postvertriebsnummer: F 13145

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625

Abonement a dary: Serbske ewangeliske towarstwo, Kreissparkasse Bautzen
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
BIC: SOLADES1BAT

Pomhaj Bóh wuchadza měsačně. Spěchuje so wot založby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiřažki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.
Lětny abonement plaći 8 eurow.

Přeprošujemy

W februaru wysyła so ewangeliske *Nabožne słowo k dnjej w serbskim rozhłosu.*

- 01.02. Septuagesimae**
10.00 kemše w Budyšinje w Michalskej cyrkwi z kemšemi za džěci (sup. Malink)
12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (sup. Malink)
- 11.02. srjeda**
19.00 Rakečanska bjesada we farskej bróžni
- 15.02. Estomihi**
12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (farar Rummel)
- 16.02. pónđzela**
14.00 kubłanske popođnje w Budyšinje na Michalskej farje
- 22.02. Invokavit**
14.00 dwurěčna namša w Smogorjowje
- 26.02. štwórtk**
18.30 Bukečanska bjesada na farje
- 01.03. Reminiscere**
10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michalskej cyrkwi z kemšemi za džěci (sup. Malink)
12.00 nutrnosť w serbskim rozhłosu (fararka Malinkowa)
- 07.03. sobota**
14.00 džělarnička serbskich Bjesadow w Hodžiju
16.30 serbske klankodźiwadło w Hodžiju

Wón zemře 1937 a bu w Bukecach pochowany. Jeho row njeje zdžeržany, jeho statok na Diesterwegowej 17 pak je hišće džzensa w swójbnym wobsydstwje. T.M.